

Reflecties over het Bolognaproces

Bologna seminarie VLOR

29 maart 2017

Noël Vercruysse

Bolognaproces: impact - nationaal

- Dynamiek beleidsontwikkelingen in Vlaanderen:
 - Structuurdecreet
 - Participatiedecreet
 - Flexibiliseringsdecreet
 - NVAO
 - Financieringsdecreet
 - HBO5-decreet
 - Integratiedecreet
 - Evoluties stelsel kwaliteitszorg

Bolognaproces: impact - internationaal

- Dynamiek internationale beleidsontwikkelingen
 - Mededelingen van de Europese Commissie: the role of the universities, Mobilising the brain power of Europe, Delivering on the modernisation agenda, de moderniseringsagenda HO, High Level group, ...
 - Conclusies van de Europese Raad mbt hoger onderwijs: mobiliteit, kwaliteitszorg, sociale dimensie, knowledge triangle, internationalisering, modernisering
 - Moderniseringsagenda Europese Commissie
 - OESO: Thematic review of higher education: tertiary education for the Knowledge society
 - EADTU-EU summit on open and online HE
 - Tuning
 - Interesse Canada, Australië, US in Bolognaproces

Bolognaproces: sterkten

- ▶ Bologna proces en EHEA: drijvende kracht achter structurele hervormingen QF and degree structures, Kwaliteitszorg en Erkenning van diploma's
- ▶ Mobiliteit studenten en staff
- ▶ ECTS en learning outcomes
- ▶ Verbondenheid ministeries, intermediaire organisaties, instellingen, vakbonden, werkgevers en studenten (in ieder geval op Europees vlak)
- ▶ Aantrekkingskracht EHEA (ook via Erasmus Mundus)

Bolognaproces: waar staan we nu?

- ▶ Yerevan Communiqué: duidelijke visie voor de EHEA:
- ▶ *By 2020 we are determined to achieve an EHEA where our common goals are implemented in all member countries to ensure trust in each other's higher education systems; where automatic recognition of qualifications has become a reality so that students and graduates can move easily throughout it; where higher education is contributing effectively to build inclusive societies, founded on democratic values and human rights; and where educational opportunities provide the competences and skills required for European citizenship, innovation and employment.*
- ▶ Key commitments: implementatie QF, QA en toepassing principes Lisbon Recognition Convention
- ▶ Duidelijke beleidsprioriteiten: enhancing quality and relevance of T&L, fostering employability of graduates throughout their working lives, making our systems more inclusive

Bolognaproces: waar staan we nu (2)?

- ▶ Waarschuwing: geen bureaucratisering: incorrect use or implementation in bureaucratic or superficial ways
- ▶ Vraag om grotere betrokkenheid van de academische gemeenschappen en stakeholders
- ▶ Maar toch wat zijn de eigenschappen van de EHEA als regio??? Is er een Bologna filosofie? Was of is Bologna de alfa van de huidige en toekomstige ambities of is het de omega van de ambities van gisteren (Guy Neave)?
- ▶ Heeft het Bologna proces nog een impact op de dagdagelijkse professionele praktijk binnen instellingen of op de strategie van de instellingen?

Bolognaproces: uitdagingen

- ▶ Debat starten over waar we vandaag staan en over wat onze ambities zijn en wat de uitdagingen zijn na 2020 op zoek naar de eigenschappen en filosofie van de EHEA
- ▶ Vertrouwen: instrumenteel versus normatief
- ▶ Gap le pays politique et le pays réel (Guy Neave)
- ▶ Inclusief hoger onderwijs: sociale dimensie
- ▶ Een leven lang leren
- ▶ Community engagement
- ▶ Onderwijsinnovatie: nieuwe pedagogieën
- ▶ Curriculum design: integratie van de verschillende doelstellingen/ambities hoger onderwijs: internationalisering, duurzaamheid, burgerschap, sociale dimensie, employability, ..
- ▶ Open en online education

Bolognaproces: uitdagingen

- Balanced mobility in de EHEA
- Internationalisering kwaliteitszorg:
- Knowledge triangle: bijdrage hoger onderwijs aan innovatie
- Gezamenlijke opleidingen: blijven te beperkt
- Netwerken van instellingen ook met instellingen uit niet-EU landen
- Europese thematische netwerken rond de belangrijke thema's voor de komende tien jaar zoals inclusief hoger onderwijs
- Globalisering van de internationalisering: mogelijke vermindering belang en invloed van EHEA?